

Vapaa-ajankalastus – kalastuksen järjestäminen, Kymppi hanke 25.2.2025

Kalatalousasiantuntija Janne Rautanen, SVK

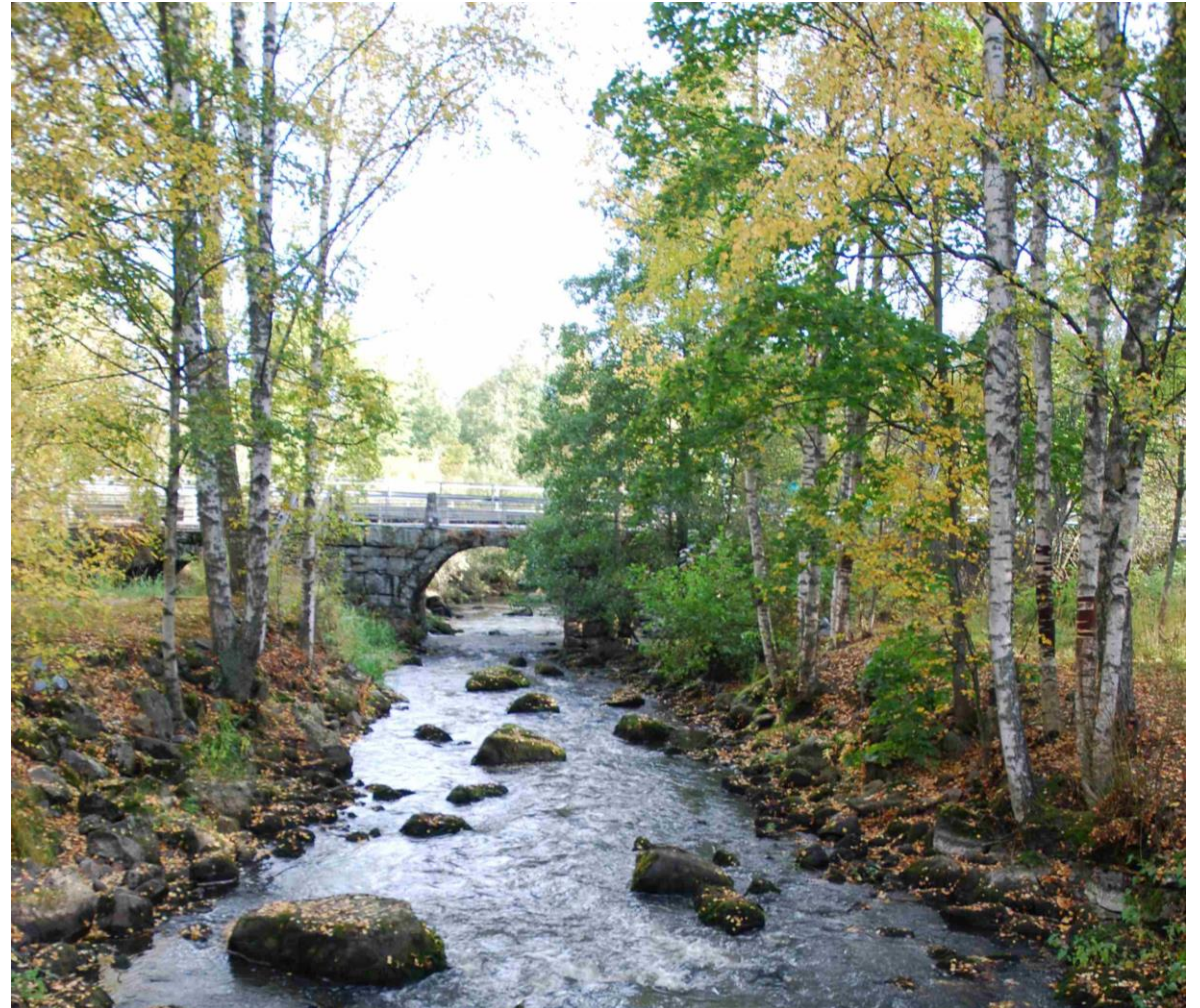
Kuka puhuu?

- Kalatalousasiantuntija, SVK
- Kala- ja ympäristötoiminta, Hämeen alueen neuvoja
- Kotoisin Akaasta
- Kalastusta kaikenlaisin vapapyydyksin

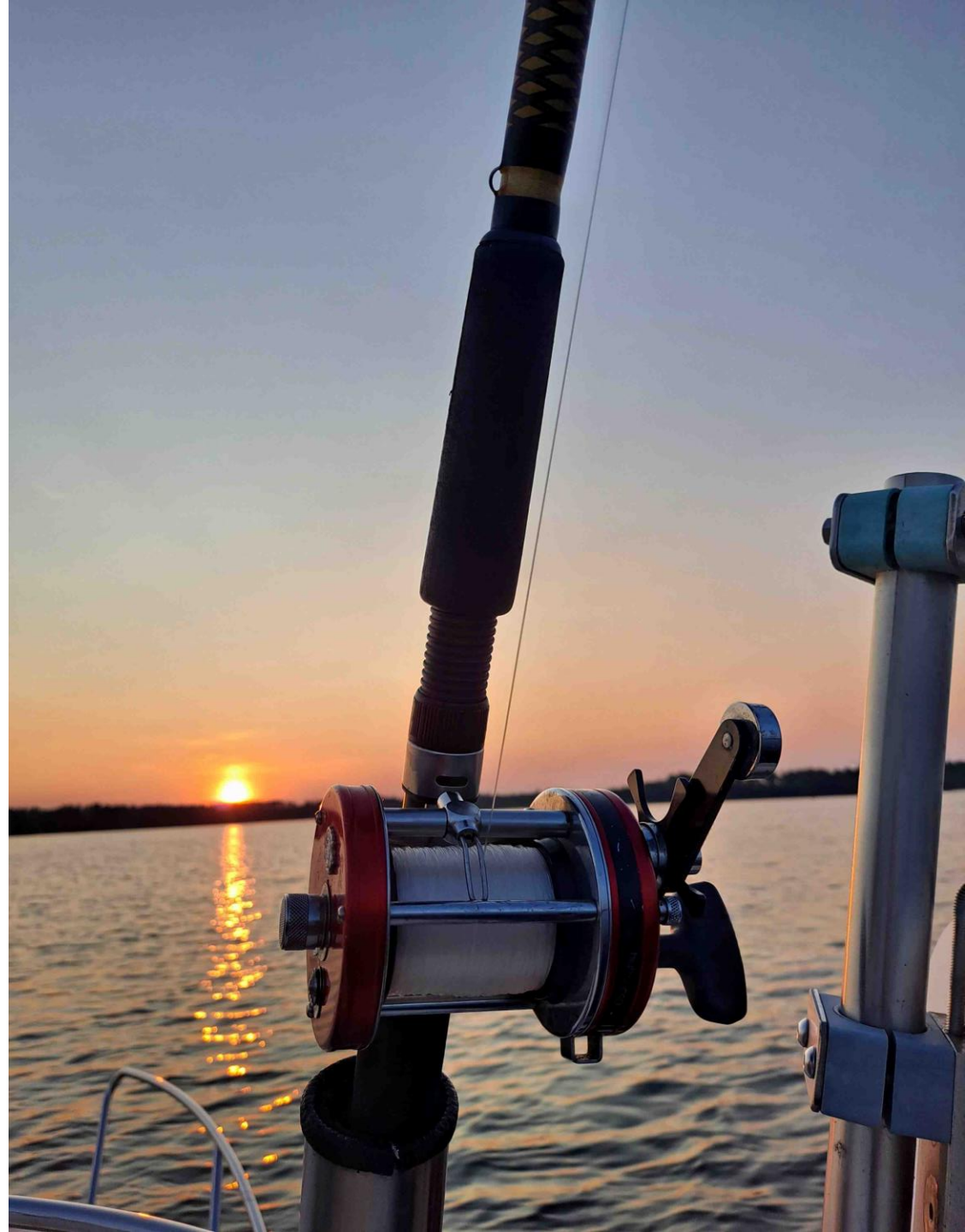
Suomessa maailmanluokan mahdollisuudet laadukkaaseen vapaa-ajankalastukseen

- Suomessa vesistöt ovat aina lähellä
- Lupajärjestelmämme mahdollistaa kalastuksen, tosin osin rajoitteisesti
- Kalastusoikeuden haltija päättää kalastetaanko vesialueella muutoin kuin yleiskalastusoikeuden turvin
- Kalatalousalueet, Metsähallitus sekä suuret osakaskunnat avainroolissa
- Vesistöjen tilassa sekä kalastuksen säätelyssä edelleen paljon kehitettävää
- EU:n yhteinen kalastuspolitiikka luo omat haasteensa

Kehittyneet lupajärjestelmät

- Lupien tarjonnassa on suurta maantieteellistä vaihtelua, hyvästä huonoon
- Lupajärjestelmien puutteet ovat este vapaa-ajankalastuksen kehittymiselle
- Lupa-alueiden laajuus tärkeää liikkuvissa kalastusmuodoissa
- Rikkonaisetkin alueet palvelevat kalastajia
- Tarve kalastusluville eri kalastusmuotoihin, myös uusiin (vapa/pyydysyksikköluvat?)
- Lisävavat (2kpl) kalastonhoitomaksun kylkeen
→ 3 milj.€ korvaus omistajille?
- Maksuhalukkuutta vapaa-ajankalastajilta löytyy

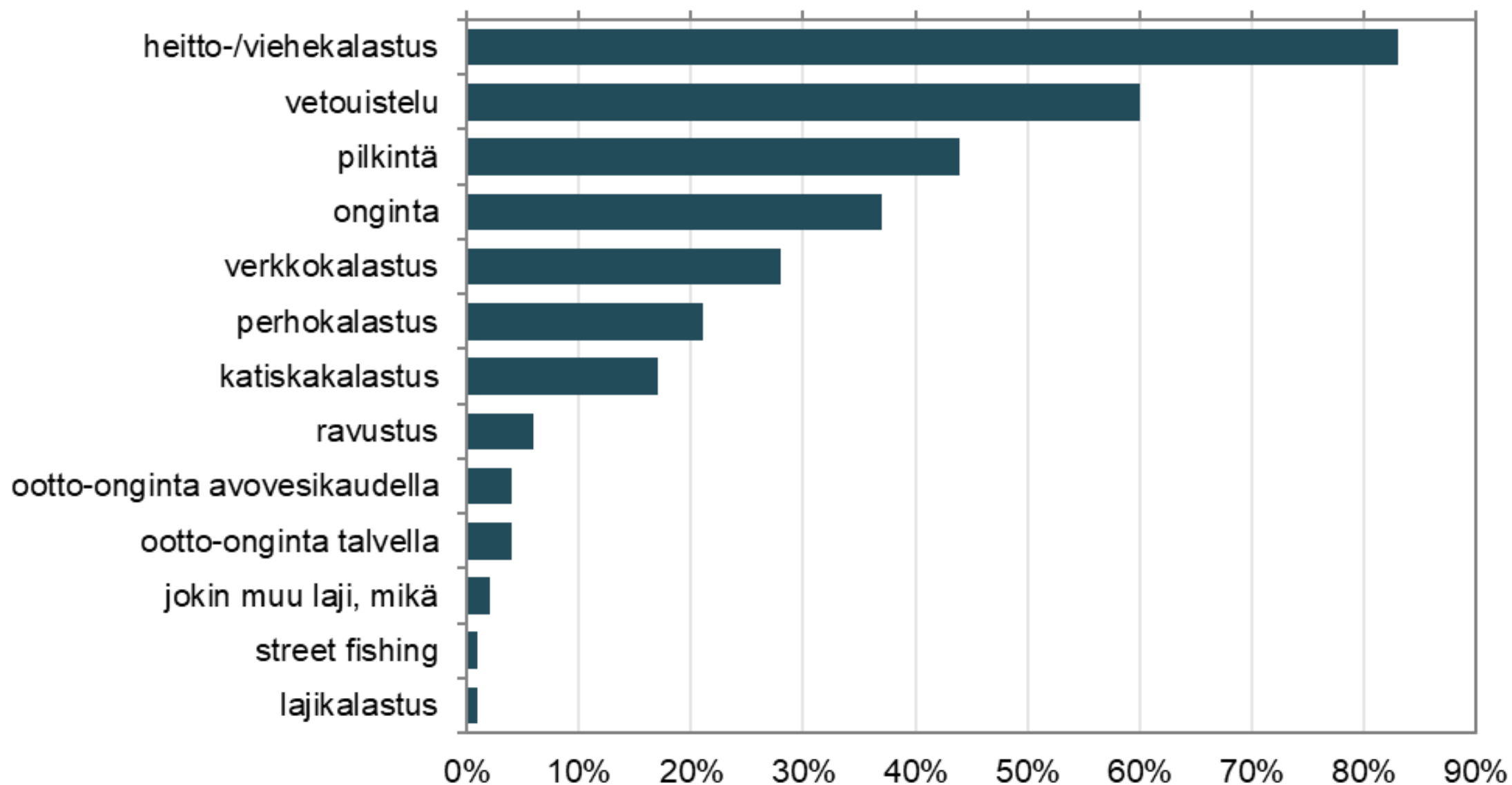

Kehittyneet lupajärjestelmät

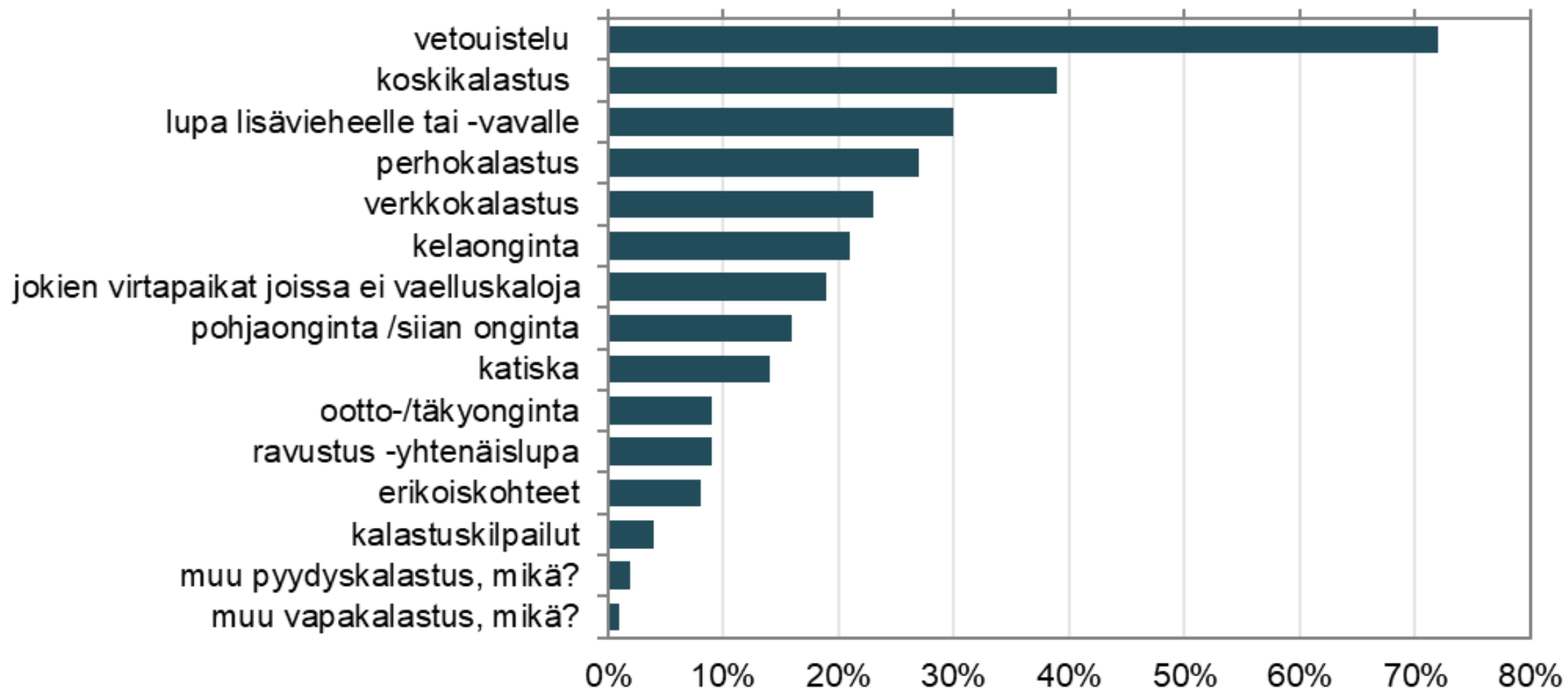
- Muistutuksena, että..
Kalatalousalueiden tulee khs:ia
laatiessaan esittää kalastuslain 36 §:n
mukainen suunnitelma kalastuksen
kehittämisen- ja edistämistoimenpiteiksi ja
näitä koskeva tavoitetila sekä **tehdä
ehdotus vapaa-ajan kalastuksen
yhtenäislupajärjestelmän
kehittämiseksi**
- Yhtenäisluvat kuntoon → 7700
vastaajaa:
https://issuu.com/vapaa-ajankalastajat/docs/yhtenaisluvat_kuntoon_2020

Mitä pyyntitapoja käytät aktiivisesti nykyisin?

Toiveeni yhtenäisluvalle. Olisin kiinnostunut ostamaan yhtenäisluvan seuraaviin kalastusmuotoihin.

Lupajärjestelmän arvoketju

- Vapaa-ajankalastuksen edistämisessä on lupien helpolla ja kohtuuhintaisella saatavuudella ratkaiseva merkitys varsinkin pitkällä aikavälillä
- Kalastusmahdollisuuksien arvoketju koostuu kolmesta osatekijästä:
 1. kalastusoikeuksien omistajien halukkuus lupien saatavuuden parantamiseen,
 2. lupien ja yhtenäislupa-alueiden valtakunnallisesti keskitetty markkinointi ja viestintä sekä
 3. Verkko- ja/tai mobiiliratkaisut joiden avulla luvan ostaminen on sujuvaa ja kohtuuhintaisesta sekä luvat ovat käytettäviä käytännön kalastustilanteissa
- **kyseessä on aito arvoketju, jonka jokaisen lenkin on oltava kunnossa**

Palvelurakenteet kuntoon

- Vapaa-ajankalastuksen palvelurakenteet palvelevat kaikkia vesillä liikkujiä
- Vesille pääsyn mahdollistaminen tärkeää
- Kehittyneet palvelurakenteet nostavat maksuhalukkuutta
- Lisää tietoa avoimista palveluista (jää-
asemat yms yk.-rahoitteiset palvelut)
- Tulistelu- ja taukopaikat arvostettuja
- WC:t erityisen tärkeässä roolissa
- Roskille ja jätteille sijoituspaikat, kierrätys

Kestävyys huomioon

- Saaliskiintiöt ovat jo arkipäivää (kalastusoikeuden haltijoiden myymät luvat) ja ne voivat olla houkuttimena kalaan lähdölle!
- Pyyntimittasäätely kuntoon (ala- ja ylämitat)
- Kalastuksen säätelyllä merkittävä rooli kalakannoille ja kalastorakenteelle
- Kannettu vesi ei kaivossa pysy → luonnon tuottoon tulee satsata, ja luonnonkannat houkuttavat kalastamaan (poikkeuksena osin lohipetokalat)

Kalasto ja ympäristö

- Hyvinvoiva kalasto houkuttaa asiakkaita
- Riittävästi kookkaita petokaloja
- Särkikaloillekin oma asiakaskuntansa
- Koskematon luonto vetonaulana, mutta myös rakennetut miljööt houkuttavat (street fishingin suosio kasvaa)

Kehitys tuo haasteita

- Kalastus tehostuu ja yksilön vastuullisuuden merkitys kasvaa
- Asenneilmapiirin muokkaus keskeisessä roolissa
- Tarvittaessa kieltoja ja rajoituksia, mutta mielellään suosituksin liikkeelle
- Teknologian tuomat erityishaasteet
- Jokaisenoikeuksien käytön tarkastelu (kaupallinen kalastus)

Tekoäly sen jo tietää.. (ChatGPT)

Hyvin järjestetty vapaa-ajankalastus on kokonaisvaltainen kokemus, jossa otetaan huomioon sekä kalastajan että ympäristön hyvinvointi. Se voi sisältää useita elementtejä, jotka tekevät kalastamisesta miellyttävän ja kestävästi toteutetun harrastuksen.

...kaiken kaikkiaan hyvin järjestetty vapaa-ajankalastus ei ole pelkästään yksittäisten kalastajien etu, vaan myös yhteisön ja luonnon hyvinvointi otetaan huomioon.

Kiitos!

